

2) ปัญหาการนิเทศ หน่วยงานศึกษานิเทศก์ขาดการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับความรู้ และวิธีการใหม่ๆ ที่ใช้ในการนิเทศครู อาจารย์ ผู้นิเทศออกนิเทศไม่สม่ำเสมอ และผู้นิเทศขาดการติดตามผลงานนิเทศที่ได้ดำเนินไปแล้ว

3) ความต้องการนิเทศก์กิจกรรมพลศึกษา ดังเช่น ด้านวิชาการ ด้านการสอน และวิธีสอน ด้านการผลิตการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการใช้หลักสูตร ด้านทักษะ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและด้านบุคลิกภาพ พบว่าครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษามีความต้องการนิเทศก์มากกว่าครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษา

ดวงเดือน พยอมหอม (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยรวมของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการมอบงานให้นักเรียนปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 84.81 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการมอบหมายงานให้นักเรียนไปปฏิบัติเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน ครูพลศึกษามีพฤติกรรมการสอนที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยได้แก่ 1) ด้านการดำเนินการสอน คิดเป็นร้อยละ 74.02 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการให้นักเรียนสุขปฏิบัติหลังเรียนวิชาพลศึกษา การให้นักเรียนรู้จักระมัดระวังการเล่นที่ก่อให้เกิดอันตราย และการสรุปบทเรียนเพื่อให้นักเรียนได้นำแบบฝึกทักษะไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน 2) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครูพลศึกษาคิดเป็นร้อยละ 73.70 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการเอาใจใส่ความปลอดภัยของนักเรียนและการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และ 3) ด้านการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 72.54 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการเตรียมสื่อการสอน ครูพลศึกษามีพฤติกรรมการสอนที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 65.92 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการซักถามความรู้ความเข้าใจในบทเรียน และพฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการจูงใจและเสริมแรงทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 47.78 ยกเว้นในเรื่องการสอนและจัดกิจกรรมอย่างสนุกสนานและทำท่ายความสามารถของนักเรียน 2) ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 32.06 ยกเว้นในเรื่องการสอนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และ 3) ด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอน คิดเป็นร้อยละ 19.63 ยกเว้นการสอนขั้นปฏิบัติด้วยความชำนาญ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอนของครูด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนดังกล่าว นั้น สรุปว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการจัดประสบการณ์ ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุดตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ โดยครู จะต้องนำความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่างๆ มาปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน โดยเลือกใช้ วิธีสอนต่างๆ ให้ตรงจุดมุ่งหมายและเหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ พยายามค้นหาหาข้อบกพร่อง ของผู้เรียน แสวงหาวิธีการใหม่ๆ ในการพัฒนาและใช้วิธีการนั้นจนเกิดผลดี ดังนั้นการที่ครูมี พฤติกรรมการสอนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ก็น่าจะมีผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันด้วยเช่นกัน

4. ด้านการจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน

การจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญ ที่ครูผู้สอน ต้องจัดดำเนินการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความรักความพอใจ มีความตั้งใจและ สนใจในวิชาที่เรียน ก็จะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีของนักเรียน

อารี พันธุ์ณี (2534 : 179 อ้างถึงใน อริยา อุหา, 2545 : 5) ได้ให้ความหมายของการ จูงใจ (Motivation) ไว้ว่า เป็นการนำปัจจัยต่างๆที่เป็นแรงจูงใจมาผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม อย่างมีทิศทางเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเงื่อนไขที่ต้องการปัจจัยต่างๆ ที่นำมาอาจจะเป็นเรื่องมือ รางวัล การลงโทษ การทำให้เกิดการตื่นตัว รวมทั้งทำให้เกิดความคาดหวัง

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2545 : 324) ได้กล่าวถึง ความหมายของการจูงใจว่า เป็นการสร้าง แรงคล้อยให้เกิดการกระทำที่ตั้งใจ และมุ่งประสงค์

สกินเนอร์ (Skinner, 1938 : 8) ให้ความหมายว่า การเสริมแรง หมายถึง การเพิ่มความถี่ ของการเกิดพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากผลกรรมที่ตามหลังพฤติกรรมนั้น

อารี พันธุ์ณี (2534 : 114) กล่าวว่า การเสริมแรง หมายถึง สิ่งเร้าใดที่ทำให้พฤติกรรม การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นแล้ว มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก มีความคงทนถาวร

ประเทือง ภูมิภัทราคม (2535 : 142) กล่าวว่า การเสริมแรง หมายถึง การทำให้ พฤติกรรมใดๆ ของอินทรีย์เพิ่มขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจากการได้รับผลกรรมภายหลังแสดง พฤติกรรมนั้น การเสริมแรงแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement) และการเสริมแรงทางลบ (Negative reinforcement)

ดวงเดือน พยอมหอม (2540 : 60) กล่าวว่า การจูงใจและเสริมแรงทางการเรียน หมายถึง การสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ที่พึงปรารถนาในชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดความเชื่อมั่นใน ตนเองมากขึ้น และยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกล้าที่จะทำกิจกรรม หรือเข้าร่วมกิจกรรม

การเรียนการสอนที่กำลังดำเนินในชั้นเรียนเป็นความพยายามที่ทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจและไม่ที่จะ
ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจงใจจะช่วยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง การให้
แรงเสริมจะช่วยเปลี่ยนพฤติกรรมหรือเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ทั้งนี้ครูผู้สอนจะต้องมีความสัมพันธ์ที่
ดีกับนักเรียนเป็นรายบุคคล และให้การเสริมแรงเมื่อนักเรียนทำงานเสร็จ

นอกจากนี้ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523 : 73 – 77) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจในวิชา
พลศึกษาว่า การที่ครูสามารถหาวิธีการสร้างแรงจูงใจที่ดีได้นั้น จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุ
จุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการสร้างแรงจูงใจกระทำได้ด้วยวิธีดังต่อไปนี้

- 1) การสร้างความพอใจในการเรียนการฝึก
- 2) การจัดกิจกรรมให้เหมาะสม
- 3) วิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ
- 4) การสร้างสภาพการณ์ที่ท้าทายต่อนักเรียน
- 5) การจัดการแข่งขัน
- 6) การจัดกิจกรรมที่มีความหมายต่อนักเรียน
- 7) การยกย่องในความสำเร็จ
- 8) การจัดกิจกรรมพิเศษส่งท้าย
- 9) หลีกเลี่ยงการเน้นแรงจูงใจมากเกินไป
- 10) การหลีกเลี่ยงความผิดหวัง

วิธีการสอนตามแนวของนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม สกินเนอร์ (Skinner : 1954)

ที่สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2536 : 197) ได้กล่าวไว้ว่า การให้การเสริมแรง (Reinforcement) โดยการ
ใช้คำชมเชยช่วยให้เปลี่ยนพฤติกรรมหรือเรียนรู้ได้ผลดีก็ต่อเมื่อ

- 1) ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาจะต้องอยู่ในขั้นที่อาจารย์ที่นักศึกษารู้จัก
และนับถือก็มักจะให้คำชมเชยและให้ความสนใจเป็นการเสริมแรงอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) อาจารย์ต้องรู้จักนักศึกษามิใช่เป็นรายบุคคลและมีความสนใจต่อกิจกรรมหรืองานของ
นักศึกษาเพื่อจะได้ให้คำชมได้เหมาะสมกับโอกาส
- 3) อาจารย์ต้องทราบความต้องการของนักศึกษาแต่ละคนและควรตั้งเกณฑ์ที่จะให้การ
เสริมแรง ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตัวอย่างเช่น เวลาให้งานแก่นักศึกษา อาจารย์
ไม่ควรให้ความคาดหวังว่านักศึกษาทุกคนจะต้องทำงานสำเร็จพร้อมกัน ฉะนั้นเกณฑ์ของการให้
งานทำแก่นักศึกษาแต่ละคนอาจแตกต่างกัน แต่ทุกคนต้องได้รับการเสริมแรง เมื่อทำงานเสร็จตาม
วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจูงใจและเสริมแรงทางการเรียนเป็นหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอนที่มีความสำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องจัดให้กับผู้เรียนเพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทางตามที่คาดหวัง ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจูงใจและเสริมแรงทางการเรียน

ทิพย์วรรณ แผลงคำกลาง (2538 : บทคัดย่อ อ้างถึงในฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย 2540) ได้ศึกษาผลการเสริมแรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 โรงเรียนสนามบิน จังหวัดขอนแก่น ที่มีการเสริมแรง 2 แบบ คือ การเสริมแรงทางสังคม และการเสริมแรงด้วยมีเยื่อกระดาษ กับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองทั้ง 3 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

วิไลพร ถิ่นวรวิวัฒน์ (2534 : บทคัดย่อ อ้างถึงในฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย 2541) ได้ศึกษาผลของการควบคุมตนเองและการเสริมแรงทางบวกที่มีต่อความถูกต้องของการทำแบบฝึกหัดในวิชาภาษาอังกฤษและวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการควบคุมตนเองและนักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงทางบวกมีคะแนนความถูกต้องในการทำแบบฝึกหัดในวิชาภาษาอังกฤษและภาษาไทยในระยะทดลองไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่ได้รับการฝึกหัดการควบคุมตนเองมีคะแนนความถูกต้องของการทำแบบฝึกหัดในวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเสริมแรงทางบวกในระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แต่ดึกคาวกี (Stachowski, 1998 : 341 – 346) ได้ศึกษาความพยายามของครูในการส่งเสริมความตระหนักในคุณค่าแห่งตนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยมีนักเรียนเข้าร่วมในการทดลองครั้งนี้ จำนวน 43 คน โดยนักเรียนกลุ่มนี้ได้รับการเสริมแรงทางบวกจากครูในทุกวัน สุดท้ายของสัปดาห์ ด้วยการให้การเสริมแรงจากครู เช่น การยกย่องชมเชยงานที่นักเรียนทำได้ดี ความประพฤตินักเรียนตลอดจนชมเชยความพยายามของนักเรียนในการเรียน ผลการศึกษาปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการทดลองกลุ่มนี้มีความตระหนักในคุณค่าแห่งตนและมีผลการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

รัสโซ (Russo, 1997 : 2540 A – 2541 A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ซึ่งจะเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรโดยรวมที่เป็นตัวทำนายที่มีนัยสำคัญทางสถิติสูงสุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนคือ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยมีครูเป็นผู้ให้คะแนน (rating) การเสริมแรง ในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียน และในส่วนตัวของนักเรียนนั้น ตัวแปรที่เป็นตัวทำนายที่มีนัยสำคัญทางสถิติสูงสุดที่ทำให้ส่งผล

ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือความคาดหวังที่จะเรียนจบ และทักษะทางสังคมในการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

นูเจนท์ (Nugent, 1997 : 2632 A – 2632 A) ได้ศึกษาผลการตอบสนองของครูที่มีต่อนักเรียนในวิชาการเขียนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนากลยุทธ์ทักษะการเขียน โดยครูจัดให้นักเรียนมีโอกาสที่จะอ่านงานเขียนของเพื่อนร่วมชั้นเรียน และพิจารณานาแนะนำ การตรวจให้คะแนนของครูเพื่อให้นักเรียนและครูร่วมกันวิเคราะห์ผลงานการเขียนของนักเรียนด้วยกัน และการตรวจให้คะแนนของครูซึ่งถือว่าการตรวจให้คะแนนของครูนั้นเป็นการเสริมแรง ที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่อวิชาการเขียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจูงใจและเสริมแรงทางการเรียนดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การจูงใจและเสริมแรงทางการเรียนเป็นหนึ่งในพฤติกรรมการสอนของครูที่มีความสำคัญในการที่จะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องมีการจูงใจและเสริมแรงให้กับนักเรียนเพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงพฤติกรรมในการเรียนการสอนตามที่ต้องการ

5. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนมีความสนใจและเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนในการจัดหาบริการควบคุม กำกับ และส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้สื่อการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนให้มากที่สุด เพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กิติมา ปรีดีคิดถ (2532 : 268) ให้ความหมายสื่อการสอนว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ สิ่งของ ภาพ เครื่องใช้ ตลอดจนหมายถึงตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่างๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนเกิดผลดี

คนัย ไชยโยธา (2534 : 8) ให้ความหมายสื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่างๆ ทั้งที่เป็นประเภทถาวรและสิ้นเปลืองรวมทั้งวิธีการที่สอนใช้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ธีราร บัวศรี (2534 : 207) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่เป็นพาหนะหรือสิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะและเจตคติ ตามจุดประสงค์การเรียนการสอน และตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 244) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่น่า
 ความรู้ไปสู่ผู้เรียนอยู่ในรูปของสิ่งตีพิมพ์ก็ได้ สื่อการสอนที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์คือ สิ่งประเภท
 โสตทัศนูปกรณ์ หมายถึง วัสดุ เครื่องมือ อุปกรณ์ และวิธีการทางโสตทัศนศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 407) ได้อธิบายว่า สื่อการ
 เรียนการสอน เป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูและนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น
 เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีและบรรลุคุณภาพตามเป้าหมาย
 ที่กำหนด

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนหรืออุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวก หมายถึง สิ่ง
 เป็นตัวกลางในการรับรู้ ไม่ว่าจะเป็นวัสดุ เครื่องมือ บุคคลหรือวิธีการต่างๆ ในการจัดการเรียน
 การสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้เรียนรู้ได้รวดเร็วบรรลุเป้าหมายและตรงกับจุดประสงค์เนื้อหาและ
 กิจกรรมของบทเรียน

แนช (Nash, 1948 : 52) กล่าวไว้ว่า “วิชาพลศึกษาเป็นการศึกษาแขนงหนึ่งในขบวนการ
 ศึกษาทั้งหมด เป็นการศึกษาที่ใช้กิจกรรมเป็นสื่อเพื่อให้เกิดการพัฒนาทางกาย ทางประสาท
 ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ ผลเหล่านี้จะประจักษ์ก็ต่อเมื่อ ได้มีการจัดกิจกรรมพลศึกษาขึ้นตาม
 สถานที่ต่างๆ เช่น สนามกีฬา โรงฝึกพลศึกษา เป็นต้น”

ส่วน ลำออง พ่วงบุตร (2524 : 185) ให้ความเห็นว่า “การพลศึกษาจะสามารถบรรลุตาม
 จุดมุ่งหมายได้เป็นอย่างดีจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง เช่น การเงิน สถานที่ สื่อการเรียน
 ครุพลศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ คีปเฟอร์ (Kieffer, 1963:78) กล่าวว่า “การใช้อุปกรณ์การสอนที่
 ถูกต้องและเหมาะสมจะเป็นเครื่องช่วยในการเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้นและการสอนของครูบรรลุถึง
 จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้”

เมื่อพิจารณาสื่อการเรียนการสอนแล้วจะเห็นได้ว่ามีหลายประเภท เพื่อความสะดวกใน
 การดำเนินการต่อการผลิต การจัดเก็บ การใช้ การจัดหมวดหมู่ และเพื่อความสะดวกในด้านอื่นๆ
 จึงมีผู้จัดแบ่งประเภทสื่อการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

สมิตติ จิตประสงศ์ (2517 : 130) ได้จำแนกอุปกรณ์พลศึกษา ออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1) เครื่องอำนวยความสะดวกแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

- 1.1) เครื่องอำนวยความสะดวกในร่ม หมายถึง เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ทาง
 ด้านพลศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้น อยู่ภายใต้อาคารหรือสถานที่ที่กำหนดไว้
 ซึ่งประกอบด้วย ห้องยิมเนเซียม สนามบาสเกตบอล สนามแบดมินตัน
 สนามวอลเลย์บอล ห้องสันทนาการ ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ฯลฯ

1.2) เครื่องอำนวยความสะดวกกลางแจ้ง เครื่องอำนวยความสะดวกกลางแจ้งนี้ส่วน

ใหญ่จะเป็นพวกสนามต่างๆ เช่น สนามฟุตบอล สนามฮอกกี้ สนามตะกร้อ
สถานที่แข่งขันกรีฑา ฯลฯ

2) อุปกรณ์กีฬา เครื่องอุปกรณ์กีฬามีมากมาย ทั้งประเภททีมและประเภทบุคคล
ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้ คือ

2.1) ประเภททีม ตัวอย่างเช่น

2.1.1) ฟุตบอล มีลูกบอล คาช่าย เสาประตู ขงมุมสนาม นาฬิกาจับเวลา
ใบบันทึก เป็นต้น

2.1.2) ตะกร้อข้ามคาช่าย ประกอบด้วย คาช่าย ลูกตะกร้อ เป็นต้น

2.1.3) อุปกรณ์คู่และถ่าน มี รองเท้าวิ่ง ไม้คทา รั้ว จักร แหวน
เสากระโดดสูง ฯลฯ

2.1.4) และอื่นๆ

2.2) ประเภทบุคคล ตัวอย่างเช่น

2.2.1) มวย มินวม ผ้าพันมือ ฟันยาง กระสอบทราย เชือกกระโดด กระจับ
 เป็นต้น

เช่นเดียวกับ คณิต ไชโยธา (2524 : 8) ก็ได้จำแนกสื่อการเรียนการสอนเป็น 2 ประเภท
คือ

1) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ เป็นสื่อที่ต้องอาศัยความรู้ในแบบต่างๆ มาป้อนผ่านเครื่องมือ
ไปสู่ผู้เรียน เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องรับโทรทัศน์
วิทยุ กระดานดำ เป็นต้น

2) วัสดุ ได้แก่สื่อเล็กๆ บางอย่างต้องอาศัยสื่อใหญ่สำหรับนำเสนอ เช่น फिल्मภาพยนตร์
แผ่นสไลด์ ม้วนเทปบันทึกเสียง เป็นต้น สื่อเล็กบางอย่างเป็นตัวของตัวเองโดยเอกเทศ เช่น
หนังสือ ภาพ ของจริง หุ่นจำลอง แผนที่ ลูกโลก บัตรคำ ชุดการสอน ฯลฯ

ส่วน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 248) ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอน ออกเป็น
3 ประเภท คือ

1) โสตทัศนวัสดุ ได้แก่

1.1) ภาพ เช่น ภาพเขียน ภาพถ่าย ภาพที่ตัดมา

1.2) วัสดุลายเส้น ได้แก่ การ์ตูนลายเส้น แผนภูมิ แผนสถิติ ไปสเตอร์

1.3) วัสดุมีทรง ได้แก่ หุ่นจำลอง ของจริง

2) เครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์ ได้แก่

2.1) เครื่องเสียง เช่น เครื่องบันทึกเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียงและเครื่องขยายเสียง

2.2) เครื่องฉาย เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์

3) กิจกรรมโสตทัศนูปกรณ์ ได้แก่

3.1) การศึกษานอกสถานที่

3.2) การจัดนิทรรศการ

3.3) การจัดสถานการณ์จำลอง

นอกจากนี้ ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2537 : 143) ได้สรุปหลักการเลือกสื่อการเรียนการสอน ตามหลักของเดวิส (Davies, 1981) ไว้ว่ามีหลักการเลือก ดังนี้

- 1) สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน
- 2) เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ ให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด
- 3) เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน
- 4) เป็นสื่อที่สะดวกในการใช้ มีวิธีการใช้ที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนจนเกินไป
- 5) เป็นสื่อที่มีคุณภาพดี
- 6) มีราคาไม่แพงจนเกินไป

สื่อการเรียนการสอนมีคุณค่าทั้งแก่ผู้สอนและผู้เรียนซึ่ง ชีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2537 : 142 - 143) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนต่อผู้สอนว่ามี 5 ประการ ดังนี้

- 1) ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอน
- 2) ทำให้ผู้สอนสนุกสนานไปกับการสอน
- 3) เมื่อผู้สอนเห็นคุณค่าของสื่อ ก็จะเป็นแรงผลักดันให้ผู้สอนตื่นตัวอยู่เสมอในการผลิตอุปกรณ์ ค้นคว้าหาวิธีใหม่ๆ ตลอดจนเป็นผู้เฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ
- 4) ครูที่พูดไม่เก่งจะมีความเชื่อมั่นในการสอนมากขึ้น เพราะการเรียนการสอนจะไม่ใช้ครูเป็นผู้พูดคนเดียวอีกต่อไป
- 5) ช่วยให้ผู้สอนมีโอกาสสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถนำเอาประสบการณ์แปลกๆ นอกชั้นเรียนมาเสนอผู้เรียนได้เสมอ

สมคิด ชิตประสงศ์ (2517 : 130) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกว่าอุปกรณ์เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งในการเรียนการสอนผลศึกษาถ้าหากขาดอุปกรณ์แล้วจะทำให้การเรียนการสอนผลศึกษาไม่ได้ผลเท่าที่ควร ฉะนั้นทางโรงเรียนควรจัดหาให้มีย่างเพียงพอ ได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน ซึ่งได้สรุปประโยชน์ของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกไว้ดังนี้

- 1) ทำให้นักเรียนได้เรียนกันอย่างทั่วถึง
- 2) ทำให้นักเรียนมีความสนใจในบทเรียนที่ครูสอน

- 3) ช่วยให้การสาธิตและอธิบายของครู ได้แจ่มชัดยิ่งขึ้น
- 4) ทำให้นักเรียนไม่หลบเลี่ยงการเรียน เพราะมีอุปกรณ์เพียงพอ
- 5) ทำให้เด็กอยากเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพิ่มมากขึ้น
- 6) จะช่วยให้บทเรียนที่ยากกลับง่ายเข้า

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนหรืออุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวก เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินการเรียนการสอน เพราะถ้าขาดอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกแล้วจะไม่สามารถช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นได้ ในขณะที่เดียวกันการใช้อุปกรณ์การสอนอย่างถูกต้องและเหมาะสมจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนรวดเร็วบรรลุเป้าหมายตามจุดประสงค์การเรียนรู้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

กฤตวี เรื่องเศรษฐ (2518 : 60 - 63) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูด้านการเตรียมการสอนและด้านการใช้อุปกรณ์การสอนของครูที่สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เพศ วุฒิการศึกษา จำนวนปีที่สอน ชั้นที่ทำการสอน และสังกัดของโรงเรียนที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอนไม่แตกต่างกัน และครูที่มีพฤติกรรมการสอนในด้านการเตรียมการสอนมาก ก็ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนมากด้วย

ธีรวิฑู มัลลิกา (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ” โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้สอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 145 โรงเรียน พบว่า ปัญหาการสอนพลศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่ขาดครูที่มีวุฒิทางพลศึกษา จำนวนอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน สภาพของสนามที่ใช้สอนวิชาพลศึกษาอยู่ในสภาพที่ไม่ดีครูพลศึกษาส่วนมากต้องการให้มีเอกสารและตำราประกอบการสอน ต้องการเข้ารับการอบรมทางด้านวิชาการพลศึกษา และต้องการให้มีกรณีศึกษาทางพลศึกษาเป็นประจำด้วย

ประพัฒน์ ศรีสุข (2536 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจปัญหาและความต้องการของครูระดับประถมศึกษา เขตการศึกษา 7 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูระดับประถมศึกษามีปัญหาด้านคุณลักษณะของครูด้านการใช้วัสดุอุปกรณ์ เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในด้านการใช้วัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก

นฤมล สุริยะ (2544 : 60) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนพลศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา

ด้านอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการสอนพลศึกษา ส่วนใหญ่ต้องใช้สถานที่และอุปกรณ์เป็นสื่อประกอบการสอน สถานที่หรือสนามที่ใช้ประกอบ กิจกรรมพลศึกษานั้นเปรียบเสมือนห้องปฏิบัติการถ้าขาดสิ่งดังกล่าวแล้วการสอนก็จะไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการเรียนการสอนนั้น สรุปได้ว่า หน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ ได้เน้นให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอน และได้ให้ความสำคัญกับ พฤติกรรมการใช้สื่อการเรียนการสอนของครู ดังนั้น เมื่อสื่อการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อการ เรียนรู้ของนักเรียนคือช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ก็แสดงว่าพฤติกรรมการใช้สื่อการเรียน การสอนของครูมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เมื่อเป็นดังนี้ครูผู้สอนควร ที่จะให้ความสำคัญและส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการใช้สื่อการเรียนการสอนดังกล่าว อันจะส่งผล ต่อคุณภาพของการศึกษาต่อไป

6. ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม

การที่จะให้นักเรียนเป็นบุคคลที่ดีมีคุณภาพ เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไปนั้น ถือว่า เป็นหน้าที่หนึ่งของครูผู้สอน และองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญที่ครูจะต้องปลูกฝังให้กับ นักเรียนคือ คุณธรรมและจริยธรรม

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2529 : 57 อ้างถึงใน สุจิตรา พัฒนะภูมิ 2541 : 12) ได้สรุป ความหมายของคุณธรรม ซึ่งองค์การครูกำหนดคุณธรรมของครูไว้แตกต่างกัน เรียกชื่อต่างกัน และมีจำนวนข้อมากน้อยต่างกัน จากคุรุสภา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและฝึกหัดครูที่ ให้ความหมายที่สอดคล้องกันทุกสถาบัน มี 7 ประการ คือ

- 1) ความเป็นผู้มีความรู้ดี สนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และมีการปรับปรุง ตนเอง ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น
- 2) เป็นผู้ที่มีความรักและความเมตตาต่อศิษย์ทุกๆ คน ตั้งสอนอบรมโดยใช้หลักการศึกษา ถ่ายทอดความรู้โดยไม่ปิดบังอำพราง
- 3) ตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ อุทิศเวลาให้แก่ราชการ ทำงานเพื่ออุดมการณ์ด้วยความเที่ยงธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ
- 4) ดำรงชีวิตเรียบง่าย ประหยัด ละเว้นอบายมุข ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์
- 5) กระทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในการพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น และสังคม
- 6) ภูมิใจในความเป็นไทย ศรัทธาในการอยู่ร่วมกันและเลื่อมใสการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

7) รักษาความสามัคคีระหว่างครู อาจารย์ ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

พระมหาอดิศร ธีรสีโต (2540 : 55 - 56) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง ความดีสูงสุด ปลุกฝังอยู่ในอุคมนิสัย อยู่ในจิตสำนึก อยู่ในความรู้สึก ผิดชอบชั่วดี อันเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกสนองความปรารถนา และได้ให้ความหมายของคุณธรรม ไว้ 3 นัย คือ

1) คุณธรรม หมายถึง ความดีงามของลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ได้กระทำเคยชิน

2) คุณธรรม หมายถึง คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิดและมาตรฐานของสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติและศีลธรรม

3) คุณธรรม หมายถึง คุณสมบัติที่ยึดมั่นในการปฏิบัติทางจรรยาต่อสังคม

ธัญญารัตน์ พจนพิศรหาม (2542 : 6) ได้สรุปว่าคุณธรรม หมายถึง ข้อประพฤติปฏิบัติอันเป็นประโยชน์ มีความถูกต้องดีงาม

ทินพันธุ์ นาคะตะ (2543 : 106) ให้ความหมายว่าคุณธรรม หมายถึง คุณงามความดี เป็นหลักปฏิบัติที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง

ยงค์ ชุ่มจิต (2541 : 219) ได้กล่าวว่าคุณธรรม หมายถึง คุณสมบัติที่เป็นความดีความถูกต้อง ซึ่งมีอยู่ภายในจิตใจของบุคคล พร้อมทั้งจะทำกิจกรรมต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อตนเองต่อผู้อื่นหรือทั้งตนเองและผู้อื่น

วิไล ตั้งจิตสมคิด (2544 : 123) กล่าวว่า คุณธรรมเป็นเสมือนหลักการสำคัญที่ให้ไว้สำหรับบุคคล หรือสังคมได้นำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต จะช่วยให้บุคคลได้ปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่น มีความสำเร็จในงานที่ทำ เป็นคนดีของครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของบุคคล ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ซึ่งเป็นลักษณะประจำตัวที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดีที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติ

ส่วนความหมายของ “จริยธรรม” นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้ สุนน อมรวิวัฒน์ (2527 : 32) สรุปความหมายของจริยธรรมว่า หมายถึง แบบแผนของความประพฤติที่ยึดหลักศีลธรรม ลักษณะที่แตกต่างระหว่าง “ศีลธรรม” และ “จริยธรรม” คือ ศีลธรรมเป็นหลักการของคุณงามความดีที่มนุษย์ยึดถือปฏิบัติอิงหลักศาสนาและมีลักษณะเป็นสากล ส่วนจริยธรรมนั้นแม้จะมีความหมายบางส่วนคล้ายคลึงกับคำว่าศีลธรรมแต่ก็เป็นคำที่ใช้ในสาขาวิชาพฤติกรรมศาสตร์ เน้นลักษณะของความประพฤติที่สังคมนิยมชมชอบว่าถูกต้องเหมาะสม

พระเทพเวที (2531 : 10) ให้ความหมายของจริยธรรมว่าหมายถึง การดำรงชีวิตความเป็นอยู่ การยังชีวิตให้เย็นไป การครองชีพ การให้ชีวิต การเคลื่อนไหวของชีวิต ทุกแง่ทุกด้าน

ทั้งทางกายวาจา ทางใจ ทั้งด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ ด้านปัญญา

บุญมี แทนแก้ว (2539 : 7) กล่าวว่า จริยธรรมจะเกิดขึ้นได้ ต้องมีการปลูกฝัง ฝึกหัด โดยเริ่มจากการปลูกฝังคุณธรรมลงในใจก่อน เมื่อมีคุณธรรมในจิตใจแล้วก็เป็นเหตุให้ประพฤติ จริยธรรมได้ถูกต้อง

พระมหาอภิศร ถิรสีโล (2540 : 57) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติ การกระทำ ตลอดจนความรู้สึกลึกซึ้งที่คิดอันถูกต้องดีงาม ที่ควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่คน และบุคคลทั่วไป

ดาวโรช บัวศรี (2544 : 107) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง ค่านิยมในระดับต่างๆ ซึ่งสังคม และบุคคลจำเป็นต้องยึดมั่นถือมั่น

ธัญญารัตน์ พุฒนัทพิตรหาน (2542 : 6) ได้สรุปว่า จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่ตั้งอยู่ในแนวทางแห่งความดี ความถูกต้อง

จากความหมายของจริยธรรมดังกล่าวสรุปได้ว่า จริยธรรม หมายถึง มาตรฐานหรือแนวทางในการปฏิบัติที่ดีงามทั้งทางกาย วาจา และใจ ให้เป็นที่ยอมรับของสังคม อันจะทำให้เกิดความสงบสุขแก่ตนเอง ชุมชน และสังคมส่วนรวม

กล่าวได้ว่าการที่ครูผู้สอนได้มีการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนถือเป็นหน้าที่ส่วนหนึ่ง ที่มีความสำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมที่ควรปฏิบัติควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละครั้งให้กับผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2524 : 1) ได้กำหนดคุณลักษณะของคนไทยที่ประเทศชาติต้องการ และมีความจำเป็นต้องปลูกฝัง เพื่อสร้างคุณลักษณะของพลเมืองให้มีคุณภาพ บุคลิกลักษณะ อุปราณี และพฤติกรรมให้เป็นคนดี มีศีลธรรมตามความต้องการและความจำเป็นของประเทศชาติ 10 ประการคือ

- 1) มีระเบียบวินัย
- 2) มีความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม
- 3) ชยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาชีพ
- 4) ตำนึกในหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคม และประเทศชาติ
- 5) รู้จักคิดริเริ่ม วิจาร์ณ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
- 6) กระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รักและเทิดทูน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 7) มีพลานามัยสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ
- 8) รู้จักพึ่งตนเอง และมีอุดมคติ

9) มีความภาคภูมิใจ และรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ

10) มีความเสียสละ เมตตาอารี กตัญญูกตเวที กตัญญู และสามัคคี

ส่วน ยนต์ ชุ่มจิต (2544 : 324) ได้กล่าวสรุปว่า คุณธรรม จริยธรรม ก่อให้เกิด
ประโยชน์ หรือมีความสำคัญทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ดังต่อไปนี้

1) ประโยชน์ต่อตนเอง

1.1) ทำให้ตนเองมีชีวิตที่สงบเย็น ไม่ต้องเดือดเนื้อร้อนใจ ไม่ต้องอยู่อย่าง

หวาดระแวงเพราะตนเองไม่ได้เบียดเบียนผู้ใด มีแต่สร้างประโยชน์สุขให้แก่
สังคมและผู้อื่น

1.2) ทำให้ตนเองมีความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตส่วนตัว และการงานอาชีพมีความ
มั่นคงและก้าวหน้า

1.3) ได้รับการยกย่องสรรเสริญเทิดทูนบูชาจากบุคคลทั่วไป

1.4) ครอบครัวอบอุ่น มีความสุข ฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง

2) ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

2.1) ประโยชน์ต่อสถาบัน เช่น

2.1.1) สถาบันครอบครัวของคนได้รับการยกย่องสรรเสริญจากบุคคลทั่วไป

2.1.2) สถาบันการศึกษาหรือสถาบันที่ประกอบอาชีพธุรกิจมีชื่อเสียงทำให้
บุคคลอื่นศรัทธาเลื่อมใส

2.1.3) สถาบันหรือหน่วยงานที่ตนเองสังกัดมีความเจริญก้าวหน้า ได้รับการ
พัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะสมาชิกทุกคนเป็นผู้มี
คุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม

2.2) ประโยชน์ต่อชุมชน เช่น

2.2.1) สังคมได้รับความสงบสุข เพราะทุกคนเป็นคนดีมีคุณธรรม

2.2.2) สังคมได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องรวดเร็วเพราะสมาชิกทุกคนกระทำ
หน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ

2.3) ประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง

2.3.1) สถาบันชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความมั่นคง เพราะประชาชนมีความ
จงรักภักดีและเห็นความสำคัญของสถาบันดังกล่าวอย่างแท้จริง

2.3.2) ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติมีความมั่นคง
ถาวรเพราะทุกคนมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และเต็มใจยึดถือ
ปฏิบัติตาม

จากข้างต้นสรุปได้ว่า คุณธรรมและจริยธรรม มีความสำคัญทั้งต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ ช่วยให้คุณเป็นคนดีงาม สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและ ประเทศชาติมีการพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว

กิจกรรมพลศึกษาเป็นแบบฝึกและเป็นสนามทดสอบคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากนักเรียนมีโอกาที่จะแสดงออกซึ่ง พฤติกรรมอันเป็นธรรมชาตินิสัยของตน ให้ครูผู้สอนสังเกตเห็นได้หลายด้าน ดังนั้นครูผู้สอนจึงสามารถที่จะแก้ไขพฤติกรรมบางอย่าง หรือ สร้างเสริมคุณลักษณะบางอย่างให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม

เด็ตชาด รามสูต (2529:ง-จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพของครูพลศึกษาตามการรับรู้ ของผู้บริหาร โรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย และครูพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัย พบว่า ทั้งผู้บริหาร โรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา พลานามัย และครูพลศึกษามีความคิดเห็นว่า ครูพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษามีสมรรถภาพใน ด้านต่างๆ ค่อนข้างอยู่ในระดับมาก คือ

ด้านหลักสูตรและวิชาการ ครูพลศึกษามีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการจัดการแข่งขัน กีฬาภายในและภายนอกโรงเรียน มีความสามารถในการตัดสินกีฬาได้ และมีความเข้าใจหลักการ และปรัชญาทางพลศึกษา

ด้านการสอน ครูพลศึกษาสามารถอธิบายและสาธิตทักษะทางกีฬา สามารถจัดและ ปกครองชั้นเรียนได้อย่างเป็นระเบียบ มีประสิทธิภาพ มีความรู้ความเข้าใจในการสอนให้เด็กได้ เล่นกีฬาได้หลายประเภท และสามารถสอนวิชาพลศึกษาให้บรรลุตามความมุ่งหมายที่วางไว้

ด้านการวัดและประเมินผล ครูพลศึกษามีน้ำใจนักกีฬา มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความ กระฉับกระเฉง แยกส่วนต่อวงไว้ในการทำงาน มีอารมณ์ขันและร่าเริงแจ่มใส และมีความ อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ครูพลศึกษามีความรักและศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษามี ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตน มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม และเป็นผู้เสียสละเพื่อ ส่วนรวม

ด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนและ ชุมชน มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเพื่อนครูและนักเรียน และสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคล อื่นๆ ได้ดี

ด้านการอบรม การปกครอง และการเป็นผู้นำ ครูพลศึกษามีความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รักษาความลับของทางราชการและนักเรียนได้ดี และรู้จักหน้าที่ของ คนที่มีต่อส่วนรวม

ด้านสุขภาพ ครูพลศึกษามีความภูมิใจในตนเอง และอาชีพครูพลศึกษา เป็นผู้ที่มี สมรรถภาพทางกายดี และตระหนักในความสำคัญของการพลศึกษา และ โครงการสุขภาพโรงเรียน ที่มีต่อสุขภาพทางกาย สุขภาพทางจิตของตนเองและของนักเรียน

อร่าม เกียรติคุณทด (2534 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของครูพลศึกษาและ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการสอนพลศึกษา ด้านการปลูกฝังการมีน้ำใจนักกีฬา” ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ครูพลศึกษาเห็นว่าพฤติกรรมการสอนพลศึกษาที่สามารถส่งเสริมการปลูกฝังความ มีน้ำใจนักกีฬาสามารถส่งเสริมการปลูกฝังได้ในระดับมาก
- 2) นักเรียนเห็นว่าระดับการปฏิบัติของครูพลศึกษาในการสอนด้านการปลูกฝังความมี น้ำใจนักกีฬาอยู่ในระดับน้อย
- 3) ครูพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับครูพลศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือ สูงกว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนพลศึกษาที่สามารถส่งเสริมการปลูกฝังความมี น้ำใจนักกีฬาไม่แตกต่างกัน
- 4) ครูพลศึกษาเพศชายกับครูพลศึกษาหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรม การสอนพลศึกษาที่สามารถส่งเสริมการปลูกฝังการมีน้ำใจนักกีฬาไม่แตกต่างกัน
- 5) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมการสอนพลศึกษาที่สามารถส่งเสริมการปลูกฝังการมีน้ำใจนักกีฬาแตกต่างกัน
- 6) ครูพลศึกษาเห็นว่าปัญหาในการสอนพลศึกษาด้านการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬา คือครูต้องเน้นเฉพาะทักษะ เนื่องจากจุดประสงค์การเรียนด้านนี้มากทำให้ไม่มีเวลาปลูกฝังความมี น้ำใจนักกีฬา คิดเป็นร้อยละ 76 ครูขาดคู่มือที่แนะนำการสอนพลศึกษาด้านการปลูกฝังความมีน้ำใจ นักกีฬา คิดเป็นร้อยละ 70 และครูมีความรู้เรื่องการสอนพลศึกษาด้านการปลูกฝังความมีน้ำใจ นักกีฬาน้อย คิดเป็นร้อยละ 27

ดวงเดือน พยอมหอม (2540:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรม การสอนพลศึกษาใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยรวมของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ ศึกษา กรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการมอบงานให้นักเรียน ปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 84.81 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการมอบหมายงานให้

นักเรียนไปปฏิบัติเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน ครูพลศึกษามีพฤติกรรมการสอนที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยได้แก่ 1) ด้านการดำเนินการสอน คิดเป็นร้อยละ 74.02 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการให้นักเรียนสุขปฏิบัติหลังเรียนวิชาพลศึกษา การให้นักเรียนรู้จักระมัดระวังการเล่นที่ก่อให้เกิดอันตราย และการสรุปทเรียนเพื่อให้นักเรียนได้นำแบบฝึกทักษะ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน 2) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของ ครูพลศึกษาคิดเป็นร้อยละ 73.70 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการเอาใจใส่ความ ปลอดภัยของนักเรียนและการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และ 3) ด้านการเตรียมการสอนคิด เป็นร้อยละ 72.54 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการเตรียมสื่อการสอน ครูพลศึกษามี พฤติกรรมการสอนที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน การสอน คิดเป็นร้อยละ 65.92 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการซักถามความรู้ความ เข้าใจในบทเรียนและพฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการจูงใจและเสริมแรงทางการ เรียนคิดเป็นร้อยละ 47.78 ยกเว้นในเรื่องการสอนและจัดกิจกรรมอย่างสนุกสนานและท้าทาย ความสามารถของนักเรียน 2) ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 32.06 ยกเว้น ในเรื่องการสอนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และ 3) ด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอน คิดเป็นร้อยละ 19.63 ยกเว้นการสอนขั้นปฏิบัติด้วยความชื่นชม

จรรยา คอกบัวแก้ว (2538 : 106) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูพลศึกษาโรงเรียน มัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 3 ซึ่งผลการวิจัย คุณลักษณะของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 3 ในลักษณะรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายลักษณะ พบว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับสูง รองลงมาคือด้านคุณธรรม ด้านการปฏิบัติหน้าที่พิเศษต่างๆ ด้านความ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ดังกล่าว ข้างต้น สรุปได้ว่า การที่ครูได้มีการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ความรู้ไปกับการเรียนการสอน ให้กับนักเรียนนั้น เป็นหน้าที่หนึ่งของครูผู้สอนที่สำคัญยิ่งที่จะต้องสอดแทรกและปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ที่ควรปฏิบัติให้แก่ นักเรียน เพื่อการเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพต่อไป

7. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการเรียนการสอนเพื่อจะได้ ทราบว่า นักเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใดเพื่อจะได้ พัฒนาปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

อนันต์ ศรีโสภ (2529 : 56) ให้ความหมายการประเมินผลว่า หมายถึง เป็นการพิจารณาคุณค่าหรือดีดราชของสิ่งที่จะประเมิน โดยนำไปเทียบกับเกณฑ์

วิริยา บุญชัย (2529 : 9) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นการกำหนดค่าหรือดีค่า หรือวัดคุณค่าในสิ่งที่ต้องการทราบในทางรวมๆ เช่น กำหนดค่าว่า ดี เลว สวย เป็นต้น ในการกำหนดค่า หรือดีค่านั้นอาศัยจากการทดสอบและวัดผลมาประมวลแล้วลงความเห็นว่าเป็น “ดี” “สวย” หรือ “ไม่สวย” การประเมินผลเป็นกระบวนการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนในการตัดสินใจนั้นครูจำเป็นต้องอาศัยขบวนการ เพื่อช่วยให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างถูกต้อง ขบวนการดังกล่าว ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล (การวัดผล) เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้ออกกับข้อมูลที่มีเกณฑ์มาตรฐานอยู่แล้ว ต่อจากนั้นก็กำหนดคุณค่าหรือตัดสินโดยอาศัยข้อมูลการวัดผลดังกล่าวแล้ว การประเมินผลถือว่ามีส่วนสำคัญในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียนด้วย

สุพิน บุญชูวงศ์ (2532 : 243) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการที่นำเอาผลการวัดมาพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วตัดสินออกมาว่าสูงหรือต่ำกว่าเกณฑ์ นำผลที่ได้มาตีความ สรุปออกมาในเชิงคุณภาพว่าผู้เรียนมีความรู้ทักษะเพียงใด มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนอยู่ในระดับใด การประเมินผลที่ค้ำขึ้นขึ้นอยู่กับการวัดผลที่มีประสิทธิภาพ และวิจารณ์ผลที่ถูกต้องของผู้เรียน

สุรางค์ ไสวตระกูล (2536 : 14 - 15) ได้กล่าวว่า การประเมินผลควรเป็นสิ่งที่อาจารย์ และนักศึกษาถือว่าเป็นประโยชน์ เพราะการประเมินผลสัมพันธ์ 3 ประการ ประการที่หนึ่ง จุดประสงค์ ประการที่สองเนื้อหาและวิธีการสอน ประการที่สามการประเมินผลการสอนซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งของการศึกษาเพื่อต้องการทราบว่าจุดประสงค์ที่วางไว้มีความสัมฤทธิ์ผลหรือไม่คำถามจึงควรวัดแปลงมาจากวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ภิรมยา อินทรกำแหง (2544 : 34) ได้ให้ความหมายการประเมินผล (Evaluation) คือ การตัดสินใจว่าผู้เรียนมีคุณภาพอย่างไรเมื่อนำคะแนนที่ได้จากการวัดผลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เช่น นักเรียนทำแบบทดสอบได้ 70 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยตั้งเกณฑ์ไว้ว่า ได้คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไปถือว่าผ่านการสอบ เพราะฉะนั้นนักเรียนคนนั้นถือว่าผ่านการประเมินผล จะต้องเปรียบเทียบออกมาในเชิงคุณภาพ เช่น สอบผ่าน หรือ ไม่ผ่าน หรือแบ่งเป็นเกรด 4, 3, 2, 1 คือ ดีมาก ดี พอใช้ พอใช้ หรือต้องแก้ไข

สรุปการประเมินผลการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการกำหนดค่า หรือการดีค่าสิ่งที่ต้องการทราบในภาพรวม โดยอาศัยข้อมูลจากการทดสอบและวัดผล มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือก

สุรัชย์ ขวัญเมือง (2522 : 191 - 192) ได้เสนอเทคนิคในการวัดผลและประเมินผลสำหรับครูเพื่อทำให้ทราบความก้าวหน้าของนักเรียน มี 4 1) 2) 3) 4) 5) 6) 7) 8) 9) 10) 11) 12) 13) 14) 15) 16) 17) 18) 19) 20) 21) 22) 23) 24) 25) 26) 27) 28) 29) 30) 31) 32) 33) 34) 35) 36) 37) 38) 39) 40) 41) 42) 43) 44) 45) 46) 47) 48) 49) 50) 51) 52) 53) 54) 55) 56) 57) 58) 59) 60) 61) 62) 63) 64) 65) 66) 67) 68) 69) 70) 71) 72) 73) 74) 75) 76) 77) 78) 79) 80) 81) 82) 83) 84) 85) 86) 87) 88) 89) 90) 91) 92) 93) 94) 95) 96) 97) 98) 99) 100)

- 1) การสังเกต
- 2) การสัมภาษณ์
- 3) การตรวจผลงาน
- 4) การทดสอบ

ส่วน สมพร สุทัศนีย์ (2525 : 113) ได้กล่าวถึงเครื่องมือต่างๆ ที่นิยมใช้วัดผลในโรงเรียนประถมศึกษา มีดังนี้

- 1) การสังเกต
- 2) การตรวจสอบการปฏิบัติงาน
- 3) การตรวจผลงาน
- 4) การสอบข้อเขียน
- 5) การวัดผลงานด้วยตนเอง

นอกจากนี้ วิริยา บุญชัย (2529 : 32) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบซึ่งนำมาตัดสินคะแนนในวิชาพลศึกษานั้นประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 3 ด้านคือ

- 1) ด้านทักษะพิสัย เป็นการพัฒนาด้านการเคลื่อนไหวการทำงานของกล้ามเนื้อ ทักษะในการใช้มือ ครูควรทดสอบเกี่ยวกับความสัมฤทธิ์ผลในการเรียน ทักษะของกิจกรรมประเภทต่างๆ เช่น สมรรถภาพทางกาย ความสามารถด้านกลไก และความสามารถในการเล่น
- 2) ด้านพุทธิพิสัย เป็นการพัฒนาด้านสติปัญญา การระลึกได้ การจำได้ หรือการรู้จัก เช่น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกและหลักของการเคลื่อนไหว กฎ กติกา ความปลอดภัย การเสริมสร้างสมรรถภาพ ตลอดจนประวัติของกิจกรรมประเภทต่างๆ
- 3) ด้านจิตพิสัย เป็นการประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งประกอบไปด้วย ความสนใจ ทศนคติ ความซามซึ้ง ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความร่วมมือ ความสามารถในการปรับตัว การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

วิสูตร กองจินดา (2530 : 94 - 96) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลทางพลศึกษา หมายถึง ขบวนการสำหรับวัดหรือเทคนิคในการแสดงผลถึงลำดับขั้น ความสามารถและบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลว่ามีความก้าวหน้าหรือลดน้อยลงมากน้อยเพียงใดในทางพลศึกษา การวัดผลทางพลศึกษา จะเกิดผลดีและบรรลุเป้าหมายได้ผู้วัดจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องจุดประสงค์ของหลักสูตร และจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาในหลักสูตรอย่างชัดเจนเสียก่อน จึงจะช่วยให้ผู้วัดสามารถกำหนด

วัตถุประสงค์ของการวัดผลได้อย่างถูกต้อง การวัดผลวิชาพลศึกษามีการวัดหลายวิธีที่จะนำมาใช้ให้เหมาะสมและวิธีที่ใช้โดยทั่วไปแบ่งออกได้ดังนี้

1) วัดโดยการให้ปฏิบัติการวัดวิธีนี้ต้องให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติในกิจกรรมที่ผู้สอนต้องการทราบเพื่อจะได้รู้ความสามารถและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนการสอน

2) วัดโดยการทดสอบข้อเขียน การทดสอบข้อเขียนมีจุดประสงค์เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องเกี่ยวกับประวัติ กฎ กติกา วิธีการเล่น ฯลฯ เพื่อต้องการทราบว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเพียงใด ข้อทดสอบอาจใช้แบบอัตนัย ปรนัย หรือใช้ผสมกันก็ได้

3) วัดโดยใช้เครื่องมือ ได้แก่ การทดสอบสมรรถภาพทางกาย เช่น วัดกล้ามเนื้อแขนแบบบีบรัด ความจุปอด กำลังขา ฯลฯ

4) วัดโดยการสอบปากเปล่าหรือสัมภาษณ์ เป็นการวัดทางด้านความรู้ความเข้าใจและเจตคติ โดยการสอบปากเปล่าเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม การสอบถามปากเปล่านั้นควรเตรียมคำถามเป็นข้อไว้ล่วงหน้าหลายๆ ข้อ เพื่อช่วยในการเปรียบเทียบตัวผู้เรียน

5) วัดโดยการสังเกต ผู้สอนอาจสังเกตได้จากการเล่นในชั่วโมงเรียน ในเวลาว่างหรือในเวลาแข่งขัน โดยสังเกตในสิ่งต่อไปนี้ คือ ความสนใจ ทักษะในการเล่น การประสานงาน ช่วยเหลือกัน การควบคุมอารมณ์ ความอดทน ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มารยาทในการเล่น การดูกีฬา ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ผู้สอนควรมีความยุติธรรมต่อผู้เรียน

ส่วน กัทธา นิคมานนท์ (2537 : 6 – 7) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพและได้ผลตามจุดมุ่งหมาย ควรปฏิบัติดังนี้

1) วัดให้ตรงกับจุดประสงค์ในการวัดผลแต่ละครั้ง ถ้าผลของการวัดไม่ตรงกับคุณลักษณะที่เราต้องการจะวัดแล้ว ผลของการวัดจะไม่มี ความหมาย และก่อให้เกิดความผิดพลาดในการนำไปใช้

2) ใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ ผลของการวัดจะเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้วัด ถ้าหากเครื่องมือที่ใช้วัดมีคุณภาพไม่ดีพอแล้วการวัดนั้นก็ให้ผลที่ไม่เกิดคุณค่าใดๆ

3) มีความยุติธรรม สิ่งที่ถูกวัดจะต้องอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่เหมือนกัน ไม่มีลำเอียงหรือเลือกที่รักมักที่ชัง

4) แปลผลได้ถูกต้อง การแปลผลทุกครั้งผลที่ได้ออกมาย่อมเป็นตัวแทนของจำนวนหรือระดับคุณลักษณะที่ต้องการวัดนั้น ซึ่งส่วนใหญ่แล้วผลการวัดมักออกมาในรูปของคะแนนหรือลำดับที่ ซึ่งการแปลผลจะได้ดีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ในการแปลผลว่าสมเหตุสมผลมากน้อยเพียงใด

5) ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า การวัดที่คืนนอกจากจะเป็นการตรวจสอบว่าสิ่งที่วัดมีคุณภาพ เช่นไร แล้วยังมุ่งหวังที่จะนำผลที่ได้จากการวัด ไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติและปรับปรุงกิจกรรม ต่างๆ ทางการศึกษาให้ดีขึ้นด้วย

นอกจากนี้ สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม (2535 : 9 – 12) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ หลักการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ไว้ว่า

- 1) ต้องมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนว่าวัดอะไร
- 2) ต้องวัดในสิ่งที่ต้องการวัด
- 3) การวัดต้องมีความเชื่อถือได้
- 4) ต้องสัมพันธ์และครอบคลุมหลักสูตรให้ทั่วถึง
- 5) การวัดต้องสม่ำเสมอและใช้วิธีการหลากหลาย
- 6) ต้องให้ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและแรงงาน
- 7) มีความสะดวกในการตรวจและให้คะแนน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

สุรพันธ์ชัย ชัยมีเขียว (2531 : 62 – 64) ได้ศึกษาความต้องการด้านการนิเทศก์การศึกษา ของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ครูต้องการได้รับการ นิเทศก์ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

ยุพิน จาชะภูมิ (2533 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , 2536 : 123) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าครูในโรงเรียน ประถมศึกษาดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร มีการวัดผลและประเมินผลนักเรียน โดยครูส่วนใหญ่ ทดสอบย่อยนักเรียนในระหว่างภาคเรียนและครูวัดผลการเรียนของนักเรียนในขณะที่สอน โดยการ ตรวจแบบฝึกหัด

สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนากร (2536 : 39) ได้ศึกษาพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียน การสอนของครูประถมศึกษาดีเด่น พบว่า พฤติกรรมการวัดและประเมินผลของครูโดยเฉลี่ยอยู่ใน ระดับต่ำมาก โดยมีความถี่ที่ครูให้ความสำคัญความถี่ 3 ลำดับแรก ดังนี้ อ่านหนังสือ และคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา ศึกษาวิธีการและขั้นตอนการบันทึกการวัดและ ประเมินผลในสมุด ป.02 และศึกษาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมจากคู่มือครูและแผนการสอน พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ปฏิบัติได้จริงในกระบวนการเรียนการสอน ได้รับการประเมินโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และไม่มีพฤติกรรมใดที่ปฏิบัติจริงไม่ได้

ดวงเดือน พยอมหอม (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนพลศึกษาโดยรวมของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการมอบงานให้นักเรียนปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 84.81 แต่ต้องปรับแก้รูปร่างพฤติกรรมการสอนในเรื่องการมอบหมายงานให้นักเรียน ไปปฏิบัติเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน ครูพลศึกษามีพฤติกรรมการสอนที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยได้แก่ 1) ด้านการดำเนินการสอน คิดเป็นร้อยละ 74.02 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการให้นักเรียนสุขปฏิบัติหลังเรียนวิชาพลศึกษา การให้นักเรียนรู้จักระมัดระวังการเล่นที่ก่อให้เกิดอันตราย และการสรุปบทเรียนเพื่อให้นักเรียนได้นำแบบฝึกทักษะ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน 2) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของครูพลศึกษา คิดเป็นร้อยละ 73.70 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการเอาใจใส่ความปลอตกข์ของนักเรียนและการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และ 3) ด้านการเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ 72.54 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการเตรียมสื่อการสอน ครูพลศึกษามีพฤติกรรมการสอนที่ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 65.92 แต่ต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในเรื่องการซักถามความรู้ความเข้าใจในบทเรียน และพฤติกรรมการสอนที่ครูพลศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการจูงใจและเสริมแรงทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.78 ยกเว้นในเรื่องการสอนและจัดกิจกรรมอย่างสนุกสนานและท้าทายความสามารถของนักเรียน 2) ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 32.06 ยกเว้นในเรื่องการสอนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย และ 3) ด้านการใช้ทักษะกระบวนการในการสอน คิดเป็นร้อยละ 19.63 ยกเว้นการสอนขั้นปฏิบัติด้วยความชื่นชม

กุศล หาญยศ (2539 : 87) ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 8 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาพลศึกษา ครูพลศึกษาไม่สามารถวัดและประเมินผลได้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย เพราะขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้แบบทดสอบมาตรฐานทางพลศึกษา และไม่มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบขึ้นมาใช้เอง เพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลการเรียนการสอน

ประพันธ์ ถิ่นาค (2543 : 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาริต สังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการวัดและประเมินผลวิชาพลศึกษา โดยส่วนรวมนั้นอยู่ในระดับน้อย เพราะอาจารย์พลศึกษา

สามารถวัดและประเมินผลนักเรียนให้ครอบคลุมพฤติกรรมทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย และด้านสมรรถภาพทางกาย อาจารย์พลศึกษาใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลทางพลศึกษาได้อย่าง ถูกต้องและทำการสอบภาคความรู้ ความสามารถของนักเรียนเป็นระยะทั้งในระหว่างเรียนและ หลังจากการเรียนผ่านไปแล้ว เพราะอาจารย์พลศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการวัดและประเมินผล เป็นอย่างดี

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอนของครูด้านการวัดผลและ ประเมินผลสรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนที่ ครูผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผล เพื่อที่จะสามารถตรวจสอบพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียนแล้วนำมาประเมินค่าตัดสินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่านักเรียนมีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะบรรลุเกณฑ์ตามจุดมุ่งหมายนั้นหรือไม่ เพื่อเป็นประ โยชน์ต่อการ พัฒนาความก้าวหน้าของนักเรียน และใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนในครั้ง ต่อไป ดังนั้นครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ เทคนิคการวัดผลและประเมินผล ตลอดจนหลักการ ในวัดผลและประเมินผลจนเกิดความชำนาญและนำไปใช้ได้เหมาะสม